

Välfrdsområdesstyrelsen 22.04.2024 § 54

§ 54

Utlåtande om förslagen till utveckling av HUS-sammanslutningens servicenät

Beredning och upplysningar:
Koskela Jaana

fornamn.efternamn@luvn.fi

Förslag

Välfrdsområdesdirektör Svahn Sanna

Välfrdsområdesstyrelsen beslutar ge följande utlåtande till HUS-sammanslutningens styrelse om utvecklingsförslagen för HUS-sammanslutningens servicenät:

Konceptet för utveckling av servicenätet, som har presenterats vid sammanträdena för HUS-sammanslutningens styrelse, gäller särskilt tjänsterna i Raseborg och Lojo i Västra Nylands välfrdsområde. Västra Nylands välfrdsområde och HUS-sammanslutningen har fört ett intensivt samarbete för att utveckla verksamheten i helheten som byggs upp runt Raseborgs sjukhus. Utvecklingsarbete har utförts i fråga om hemsjukhuset och det mobila sjukhuset (LiiSa), jouren, avdelningarna och stödtjänsterna. Samarbetet och bedömning av konsekvenserna som hänför sig till utvecklingen av servicenätet för Lojo sjukhus har utförts utan tillräckligt samarbete med välfrdsområdet.

I och med särlösningen för Nyland har man i organiseringsavtalet för HUS beskrivit strukturerna för samarbetet mellan välfrdsområdena, Helsingfors stad och HUS-sammanslutningen. I organiseringsavtalet för HUS har man kommit överens om att samarbetsmötet för ledningen ska behandla centrala beslut om planering av ekonomi och verksamhet samt ordnande av tjänster, samt andra ärenden som är av betydelse för verksamheten, innan de presenteras för sammanslutningens styrelse. Servicenätets utvecklingsförslag som presenterades för HUS-sammanslutningen har inte behandlats på förhand av samarbetsmötet för ledningen före sammanträdena för HUS-sammanslutningens styrelse den 4 mars och den 25 mars 2024.

Utvecklingsplanerna som gäller servicenätet ska gärna också behandlas i de i organiseringsavtalet för HUS överenskomna grupperna på taktisk nivå, vars mål är göra samarbetet smidigare mellan välfrdsområdena i Nyland, Helsingfors stad och HUS-sammanslutningen.

HUS-sammanslutningens ägare har krävt betydande åtgärder av sammanslutningen för att balansera ekonomin. Med beaktande av detta är det viktigt att HUS-sammanslutningen granskar strukturerna i sin verksamhet och strävar efter att förbättra kostnadseffektiviteten i verksamheten.

I HUS-sammanslutningens förslag om utveckling av servicenätet har man inte på tillräckligt detaljerad nivå beskrivit hur ändringarna i servicenätet påverkar personalen, åstadkommer inbesparingar, förbättrar tillgången till tjänster inom den specialiserade sjukvården och

stödjer stärkandet av basservicen. I beredningen av betydande reformer behövs intensivt samarbete, eftersom Västra Nylands välfärdsområde och HUS-sammanslutningen är funktionellt och ekonomiskt bundna till varandra. I den gemensamma beredningen ska man beakta att utgiftsökningen inom den specialiserade sjukvården inte får överskrida utgiftsökningen inom primärvården.

Ur klienternas perspektiv är det ändamålsenligt att bearbeta välfärdsområdets och HUS-sammanslutningens servicenät i samarbete. Konsekvenserna till exempel för förverkligandet av individens språkliga rättigheter ska beaktas i utvecklingen av servicenätet. I bedömningen av konsekvenserna ska man beakta, att andelen svenskspråkiga i Västra Nylands välfärdsområde är avsevärd. Därtill har Västra Nylands välfärdsområde som lagstadgad uppgift att stödja utvecklandet av de svenskspråkiga social- och hälsovårdstjänsterna i hela landet.

I redogörelsedelen av föredragningslistan för HUS-sammanslutningens styrelses sammanträde den 4 mars 2024 konstateras att färdplanen för psykiatrin kommer att revideras tillsammans med Nylands välfärdsområden och Helsingfors stad och tas upp till behandling på det möte som sammanslutningens styrelse håller i juni. Helheten av psykiatriska tjänster och tryggheten av tillgången på dem i fortsättningen förutsätter intensivt samarbete mellan primärvården och den specialiserade sjukvården.

I fråga om Lojo sjukhus ska man granska konsekvensbedömningen och schemat för servicenätsutredningen tillsammans med välfärdsområdet. I konsekvensbedömningen är det väsentligt att beakta synpunkterna från områdets invånare, övriga centrala intressentgrupper och personalen. HUS-sammanslutningen har meddelat att förlossningsavdelningen på Lojo sjukhus stängs från mitten av juni till början av september 2024. Det är viktigt att dra nytta av erfarenheterna från sommarstängningen och bedöma dess konsekvenser.

Behandling

Ledamot Piirtola avlägsnade sig från sammanträdet på grund av jäv innan behandlingen av detta ärende inleddes kl. 12.01 (jävsgrund: 28 § 1 mom. 5 punkten i förvaltningslagen).

Under behandlingen lämnade ordförande Laiho följande ändringsförslag, som första vice ordförande Guzenina understödde:

”Välfärdsområdesstyrelsen beslutar ge följande utlåtande till HUS-sammanslutningens styrelse om utvecklingsförslagen för HUS-sammanslutningens servicenät:

Konceptet för utveckling av servicenätet, som har presenterats vid sammanträdena för HUS-sammanslutningens styrelse, gäller särskilt sjukhustjänsterna i Raseborg och Lojo i Västra Nylands välfärdsområde. Västra Nylands välfärdsområde och HUS-sammanslutningen har fört ett intensivt samarbete för att utveckla verksamheten i helheten runt Raseborgs sjukhus. Utvecklingsarbete har utförts i fråga om hemsjukhuset och det mobila sjukhuset (LiiSa), jousen, avdelningarna och stödtjänsterna. Samarbetet och bedömning av konsekvenserna som hänför sig till utvecklingen av servicenätet för Lojo sjukhus har utförts utan tillräckligt samarbete med välfärdsområdet.

I och med särlösningen för Nyland har man i organiseringsavtalet för HUS beskrivit strukturerna för samarbetet mellan välfärdsområdena, Helsingfors stad och HUS-sammanslutningen. I organiseringsavtalet för HUS har man kommit överens om att samarbetsmötet för ledningen ska behandla centrala beslut om planering av ekonomi och verksamhet

samt ordnande av tjänster, samt andra ärenden som är av betydelse för verksamheten, innan de presenteras för sammanslutningens styrelse. Servicenätets utvecklingsförslag som presenterades för HUS-sammanslutningen har inte behandlats på förhand av samarbetsmötet för ledningen före sammanträdena för HUS-sammanslutningens styrelse den 4 mars och den 25 mars 2024. Västra Nylands välfärdsområde stöder inte nedläggningen av förlossningsavdelningen vid Lojo sjukhus.

I fråga om Lojo sjukhus ska man granska konsekvensbedömningen och schemat för servicenätsutredningen tillsammans med välfärdsområdet. En omfattande helhetsbedömning bör göras av konsekvenserna av nedläggningen av förlossningstjänsterna och ändringarna i den kirurgiska verksamheten. Här ska man beakta erfarenheterna från sommarstängningen 2024 och bedöma effekterna av de föreslagna ändringarna i verksamheten för andra förlossningsenheter i HUS-området och deras förmåga att ta hand om de födande också under rusningstider, tillgången till personal, lokala krisberedskap samt konsekvenserna för akutvården och sjuktransporter. I utredningen ska man också beakta konsekvenserna av eventuella förändringar i jouten i Raseborg för belastningen på jouten i Lojo. Utredningen ska vara tillgänglig innan ett beslut fattas om ändringarna för Lojo sjukhus som planlagts för 2026.

Utvecklingsplanerna som gäller servicenätet ska gärna också behandlas i de i organiseringsavtalet för HUS överenskomna grupperna på taktisk nivå, vars mål är göra samarbetet smidigare mellan välfärdsområdena i Nyland, Helsingfors stad och HUS-sammanslutningen.

HUS-sammanslutningens ägare har krävt betydande åtgärder av sammanslutningen för att balansera ekonomin. Med beaktande av detta är det viktigt att HUS-sammanslutningen granskar strukturerna i sin verksamhet och strävar efter att förbättra kostnadseffektiviteten i verksamheten.

I HUS-sammanslutningens förslag om utveckling av servicenätet har man inte på tillräckligt detaljerad nivå beskrivit hur ändringarna i servicenätet påverkar personalen, åstadkommer inbesparingar, förbättrar tillgången till tjänster inom den specialiserade sjukvården och stödjer stärkandet av basservicen. I beredningen av betydande reformer behövs intensivt samarbete, eftersom Västra Nylands välfärdsområde och HUS-sammanslutningen är funktionellt och ekonomiskt bundna till varandra. I den gemensamma beredningen ska man beakta att utgiftsökningen inom den specialiserade sjukvården inte får överskrida utgiftsökningen inom primärvården.

Ur klienternas perspektiv är det ändamålsenligt att bearbeta välfärdsområdets och HUS-sammanslutningens servicenät i samarbete. Konsekvenserna till exempel för förverkligandet av individens språkliga rättigheter ska beaktas i utvecklingen av servicenätet. I bedömningen av konsekvenserna ska man beakta, att andelen svenskspråkiga i Västra Nylands välfärdsområde är avsevärd. Därtill har Västra Nylands välfärdsområde som lagstadgad uppgift att stödja utvecklandet av de svenskspråkiga social- och hälsovårdstjänsterna i hela landet.

I redogörelsedelen av föredragningslistan för HUS-sammanslutningens styrelses sammanträde den 4 mars 2024 konstateras att färdplanen för psykiatrin kommer att uppdateras tillsammans med välfärdsområdena i Nyland och Helsingfors stad, och tas upp till behandling på sammanslutningens styrelses sammanträde i juni. Helheten av psykiatriska tjänster och tryggheten av tillgången på dem i

fortsättningen förutsätter intensivt samarbete mellan primärvården och den specialiserade sjukvården.”

Under behandlingen lämnade ledamot Wickström följande ändringsförslag, som ledamot Värmälä understödde:

”Till beslutet fogas en ny punkt: Västra Nylands välfärdsområde lämnar ett förhandlingsinitiativ till HUS och social- och hälsovårdsministeriet i anknytning till riktlinjen i statsminister Orpos regerings ramförhandlingar den 16 april gällande ordnandet av allmänläkartjänster dygnet runt vid Raseborgs sjukhus. Efter utredningen fattar välfärdsområdesstyrelsen ett separat beslut i ärendet som grundar sig på den tidigare nämnda utredningen.”

Ordföranden förklarade diskussionen avslutad. Ordförande frågade om ändringsförslaget, som lades fram av ordförande Laiho och understöddes av första vice ordförande Guzenina, kan godkännas enhälligt. Eftersom det inte kunde godkännas enhälligt konstaterade ordföranden att det förrättas omröstning i ärendet.

De som understödde föredragandens beslutsförslag skulle rösta ”JA”. De som understödde ordförande Laihos ändringsförslag skulle rösta ”NEJ”.

Vid omröstningen fick föredragandens beslutsförslag 3 JA-röster och ordförande Laihos ändringsförslag 13 NEJ-röster.

Ledamöterna Laakso, Uusitalo och Vehmanen röstade JA. Ordförande Laiho, första vice ordförande Guzenina, andra vice ordförande Rehn-Kivi samt ledamöterna Hukari, Juvonen, Lassus, Myllyniemi, Pajuoja, Pelkonen, Räsänen, Sahiluoma, Värmälä och Wickström röstade NEJ.

Eftersom ordförande Laihos ändringsförslag hade fått flest röster vid omröstningen konstaterade ordföranden att välfärdsområdesstyrelsen godkände ordförandes ändringsförslag.

Därefter frågade ordföranden om ändringsförslaget, som lades fram av ledamot Wickström och understöddes av ledamot Värmälä, kan godkännas enhälligt. Eftersom det inte kunde godkännas enhälligt konstaterade ordföranden att det förrättas omröstning i ärendet.

De som understödde att ledamot Wickströms förslag läggs till beslutet, skulle rösta ”JA”. De som inte understödde att ledamot Wickströms förslag läggs till beslutet, skulle rösta ”NEJ”.

I den genomförda omröstningen gavs 8 JA-röster åt att inte lägga till förslaget och 8 NEJ-röster åt att inte lägga till förslaget.

Andra vice ordförande Rehn-Kivi samt ledamöterna Hukari Juvonen, Lassus, Myllyniemi, Räsänen, Värmälä och Wickström röstade JA.

Ordförande Laiho, första vice ordförande Guzenina och ledamöterna Laakso, Pajuoja, Pelkonen, Sahiluoma, Uusitalo och Vehmanen röstade NEJ.

Eftersom rösterna var jämnt fördelade, avgör ordförandens röst. Eftersom ordföranden röstade ”NEJ”, konstaterade ordföranden att välfärdsområdesstyrelsen inte godkände ledamot Wickströms ändringsförslag.

Ekonomidirektör Rajahalme avlägsnade sig från sammanträdet under behandlingen av detta ärende kl. 12.19.

Välårsområdesfullmäktiges ordförande Limnell avlägsnade sig från sammanträdet under behandlingen av detta ärende kl. 13.15.

Beslut

Välårsområdesstyrelsen godkände ordförande Laihos ändringsförslag.

Redogörelse

HUS-sammanslutningens styrelse behandlade på sitt sammanträde den 4 mars 2024 § 26 förslagen till utveckling av HUS servicenät. Sammanslutningens styrelses andra egentliga behandling av förslagen till utveckling av servicenätet hölls den 25 mars 2024, § 37.

På styrelsens sammanträde har man presenterat det preliminära konceptet för utveckling av servicenätet särskilt i fråga om sjukhusen i Raseborg, Lojo och Borgå. I arbetet med servicenätet har man som stöd använt sig av sjukhus- och jourutredningen av social- och hälsovårdsministeriets nationella arbetsgrupp, servicenätsanalysen och planeringen av operationsfunktionerna som gjordes inom HUS-sammanslutningen under 2023 samt den långsiktiga planen för fastigheter och verksamhetslokaler som togs fram 2022.

Den fortsatta behandlingen av servicenätsförslaget

I redogörelsedelen av föredragningslistan för HUS-sammanslutningens styrelses sammanträde den 4 mars 2024 konstateras att det som en del av beredningen av budgeten för 2023 ska göras en övergripande utredning av servicenätet inklusive en konsekvensbedömning under 2023, och att utredningen genomförs för varje resultatområde och verksamhetsområde i nära samarbete med Nylands välårsområden och Helsingfors stad. Sammanslutningens styrelse beslutade den 4 mars 2024 § 26 anteckna utredningen för kännedom och förutsätta att ytterligare beredningsriktlinjer revideras och görs i samarbete med välårsområdena i Nyland och Helsingfors stad.

Beslutet om HUS-sammanslutningens servicenät görs på styrelsens sammanträde den 6 maj 2024.

HUS-sammanslutningens beredning av servicenätet har en betydande inverkan på Västra Nylands välårsområde. Även om HUS-sammanslutningen inte har skickat en officiell begäran om utlåtande, anser välårsområdet att det är viktigt att ge ett utlåtande i ärendet.

Behörighet

Enligt 41 § 26 punkten i förvaltningsstadgan ska välårsområdesstyrelsen besluta om givande av utlåtanden i viktiga frågor som gäller hela välårsområdet.

Bilaga

Tilläggsmaterial

För kännedom

Verkställighet

Serviceinjedirektör, HUS registratorskontor, HUS
förvaltningsdirektör

Beslutshistoria